

Handläggare: Hanna Sällemark
Tfn: 508 09 032

Norrmalms stadsdelsnämnd

**Lyft fram böcker och bibliotek - svar på skrivelse från
ordföranden Jan Valeskog (s), ledamoten Hans Enroth (v)
och ersättaren Håkan Olander (s)**

Förslag till beslut

Skrivelsen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör

Annette Luengo
avdelningschef

Sammanfattning

Ordföranden Jan Valeskog (s), ledamoten Hans Enroth (v) och ersättaren Håkan Olander (s) har inkommit med en skrivelse där de föreslår en satsning på biblioteksverksamheten för stadsdelens barn och ungdomar. Åtgärder som föreslås är att skolbiblioteken rustas upp och att utbudet breddas, samt att särskilda resurser avsätts för att stimulera den läsfrämjande verksamheten. Även förskolornas behov av pedagogiska hjälpmedel för språkanvändning och språkförståelse bör tillgodoses.

Inom stadsdelsförvaltningen pågår och planeras flera av de satsningar som föreslås. Förvaltningen föreslår att den kartläggning av biblioteken som har påbörjats av Norrmalms biblioteksråd får avslutas och utvärderas innan vidare beslut om utbud och resurstilldelning fattas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom planeringsavdelningen i samråd med barn- och ungdomsavdelningen.

Bakgrund

Ordföranden Jan Valeskog (s), ledamoten Hans Enroth (v) och ersättaren Håkan Olander (s) har inkommit med en skrivelse där de lyfter fram böckernas och bibliotekens betydelse för barns och ungdomars läs-utveckling. De föreslår därför att mer resurser ska satsas på denna verksamhet för att öka barns och ungdomars läsande och biblioteksanvändning inom stadsdelen. Detta kan ske genom att utbudet i befintliga skolbibliotek breddas, inte bara med böcker utan även med tidningar, tidskrifter och elektroniska medier. Vidare föreslås att biblioteken rustas upp och särskilda resurser avsätts för att stimulera den läsfrämjande verksamheten bland stadsdelens barn och ungdomar. Även förskolornas behov av pedagogiska hjälpmedel för språkanvändning och språkförståelse bör tillgodoses.

Jan Valeskog m.fl. föreslår att förvaltningen belyser situationen och återkommer med förslag enligt ovan. Stadsdelsnämnden beslutade vid sammanträde den 21 juni att överlämna ärendet till förvaltningen för beredning. Skrivelsen bifogas tjänsteutlåtandet.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen håller med Jan Valeskog m.fl. om att böcker har stor betydelse för barns och ungdomars läsutveckling. Detta betonas även i skolplan för Stockholms stad, som uppdrar åt skolan att utveckla ett medvetet arbete som stärker elevernas språkutveckling, läs-, skriv- och kommunikationsförmåga. Biblioteken framhålls som viktiga resurser i detta arbete eftersom de erbjuder en mångfald av källor som möjliggör ett elevaktivt arbetssätt och bidrar till ett lustfyllt lärande. Kulturnämnden har även fått som särskilt uppdrag att under 2006 utveckla samarbetet mellan stadsdelsbibliotek, skolor och skolbibliotek för att stärka och underlätta elevernas språkutveckling.

För att ytterligare ange riktning och ramar för biblioteksverksamheten i Stockholm stad har kulturförvaltningen utarbetat en biblioteksplan, ”Bibliotek i rörelse – en strategisk plan för bibliotek i Stockholm stad 2006-2010”. Målen med planen är:

- att förbättra och utveckla stadens biblioteksverksamhet på ett sätt som motsvarar individens behov av bibliotek
- att fokusera på individens lust till lärande och utveckla ett pedagogiskt och konsultativt arbetssätt

- att fördjupa och utveckla samarbetet mellan olika bibliotek, men också till att förbättra sambandet mellan biblioteken och andra verksamheter och aktörer i staden.

Kultursekreteraren vid Norrmalms stadsdelsförvaltning har deltagit i framtagandet av planen, som utgör ytterligare ett steg i ett utökat samarbete mellan skolor, stadsdelsnämnder och Stadsbiblioteket. Planen antogs av kommunfullmäktige våren 2006.

På Norrmalm har ett biblioteksråd startat som består av representanter från stadsdelsnämnden, stadsdelsförvaltningen och Stadsbiblioteket. Förvaltningens kultursekreterare deltar i rådet och fungerar delvis som en länk till skolorna genom kontakten med deras kulturombud.

Biblioteksrådet har beslutat att genomföra en kartläggning av alla kommunala bibliotek i stadsdelen. I kartläggningen kommer skolbibliotekens situation att särskilt belysas med anledning av denna skrivelse. Förvaltningen anser att eventuella beslut om upprustning av skolbiblioteken bör vänta tills undersökningen är genomförd för att se vilka behov som finns ute på skolorna.

Förvaltningen bedriver ett kontinuerligt samarbete med Stadsbiblioteket för att öka barns läsande och biblioteksanvändning. Detta arbete har intensifierats under det senaste året. Bland annat har ett gemensamt projekt genomförts: "Läs-kultur-språk: läsglädje" (projekt Läsglädje) med medel från Kompetensfonden. I detta projekt har förskollärare och grundskollärare deltagit i en kurs kring barn- och ungdomslitteratur. Utifrån projekt Läsglädje har Stadsbiblioteket tagit initiativ till ytterligare ett projekt som kommer att löpa under hösten och som enbart riktar sig till förskolepedagoger. Därutöver pågår i Stadsbibliotekets regi ett antal språkfrämjande verksamheter som t.ex. sagostunder, filmvisning m.m. För skolelever erbjuds olika aktiviteter, såsom "bokprat", där bibliotekarien för att skapa intresse för läsning berättar om olika böcker som passar åldersgruppen. I samband med detta får eleverna möjlighet att låna böcker och få tips av bibliotekspersonalen. "Bokpratet" kommer delvis att bytas ut mot boksamtal med förskole- och grundskolelärare, för att ge möjlighet till ökad spridning bland barn och elever.

För närvarande pågår en utvärdering av projekt Läsglädje, vilken syftar till att visa vilka effekter som projektet har haft och beskriva hur samarbetet kan utvecklas vidare.

Den framtida ungdomsverksamheten på Stadsbiblioteket kommer att diskuteras under hösten, där fokusgrupper med ungdomar kommer att ges möjlighet att bidra med synpunkter. Diskussionerna kommer att omfatta

verksamhetens innehåll men även rent lokalmässiga frågor. En dialog mellan chefer inom skolan och stadsbiblioteket har även inletts som ett led i arbetet att se över de uppdrag som biblioteket respektive skolbiblioteken har. Det är viktigt att de olika rollerna klargörs så att verksamheterna kommer barn och elever till nytta på bästa sätt.

Förvaltningen anser att de verksamheter som ingår i Stadsbibliotekets ordinarie verksamhet samt de projekt som har ägt rum och planeras ger förskolepedagoger och grundskolepedagoger goda hjälpmedel för att stimulera barns läslust, språkanvändning, och språkförståelse.

När det gäller förslaget att avsätta ekonomiska och personella resurser till läsfrämjande verksamhet är det just detta som gjorts genom projekt Läsglädje. I samband med projektet köptes det in barn- och ungdomslitteratur för 117 000 kr. Dessa skänks nu till stadsdelens skolor och förskolor vilket innebär att utbudet inom samtliga enheter utökas.

Vad gäller förslaget om att bredda utbudet i skolbiblioteken även med tidningar, tidskrifter och elektroniska medier föreslår förvaltningen att frågan tas upp först när kartläggningen av skolbiblioteken är klar. Detta för att skolorna själva ska ges möjlighet att belysa eventuella behov. Förvaltningen anser att det utbud som erbjuds genom Stadsbibliotekets tidskriftsbibliotek, film och talböcker väl tillgodoser ungdomars intressen.

Som redovisats ovan pågår och planeras mycket av de satsningar som Jan Valeskog (s) m.fl. föreslår i sin skrivelse. Förvaltningen föreslår att den kartläggning av biblioteken som har påbörjats av Norrmalms biblioteksråd får avslutas och utvärderas innan vidare beslut om utbud och resurstilldelning fattas.

Bilagor:

1. Skrivelse från Jan Valeskog (s), Hans Enroth (v) och Håkan Olander (s)
2. Barnchecklista